preek 2 augustus 2009 2

Monday 03 August 2009

Preek gehouden op 2 augustus 2009 in de avonddienst van de Veldkampkerk te Harderwijk. Lezingen Psalm 84 en II Korinthiërs 5:17-21. Tekst: Psalm 84:4 "Uw altaren, Here der heerscharen, mijn Koning en God!" (NBG)

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

In deze zomertijd ontvangen we al vlug een kaartje van familieleden of kennissen. Een ansichtkaart van de vakantiebestemming. Wij hebben ze ook verstuurd vanaf een camping in het Sauerland, waar we een paar weken hebben gekampeerd. Er was daar een groot stuwmeer - de Biggesee met daaraan vast de Listersee. Op een avond hebben we langs de oever gewandeld net zo lang totdat we bij de stuwdam kwamen. Die stond daar al honderd jaar. Dat stond op een gedenkplaat op een huisjes dat midden op de dam was gebouwd.

Tegen de muur onder de rand van de dakgoot waren nesten gebouwd. Het waren zwaluwnesten. Hoog in de lucht maakten zwaluwen wijde kringen. Ze houden daarbij de bek wijd opengesperd om zo veel mogelijk insecten op te vangen. Steeds kwamen ze terug bij hun nesten om de jongen te voeren. Die staken hun kopjes naar buiten hongerig en onverzadigbaar. De zwaluwen met hun gevorkte staarten gingen gewoon door met voeren, ook al stonden wij daar te kijken. Ze hadden hun nest gebouwd op een plek waar toch niemand bij kon komen - hoog boven de damwand. Er bestond geen enkel gevaar voor hen en hun jongen.

U begrijpt wel dat ik ogenblikkelijk aan Psalm 84 moest denken. Het kunstig nest bij u altaren. De melodie zong door mijn hoofd. Eén van de mooiste melodieën die ik ken en ik moest denken aan een mooie koraalbewerking die ik op de plaat heb staan. Dat zat dus de hele terugweg in mijn hoofd en ook 's avonds in de caravan. Ik ben er maar een liedje tegenin gaan zingen. Heeft u dat ook wel eens, dat je een melodie niet meer kwijtraakt? Toen ik bedacht waar ik over zou preken de zondag na mijn vakantie, was de keus snel gemaakt. Ik was geïnspireerd door de zwaluwen in het Sauerland.

De vierentachtigste psalm heeft wat gemeen met Psalm 42/43. In Psalm 42/43 gaat het over het heimwee naar de tempel van iemand hoog in het noorderland bij de bronnen van de Jordaan. Psalm 84 is het verlangen naar de tempel van iemand die daar mag binnengaan. Het is misschien een pelgrimslied geweest. Niet voor niets is er sprake van gelovigen die optrekken door het Bakadal, pelgrims die steeds nieuwe krachten krijgen naarmate ze dichter bij het doel van de tocht komen - het heiligdom in Jeruzalem. Boven de psalm staat dat het lied uit de Korachbundel komt. De Korachieten waren een Levietenstam die psalmdichters en tempelzangers voortbracht. Ze worden ook genoemd als deurwachters. Misschien zongen ze dit lied, Psalm 84, wel als de pelgrims door de poorten van de tempel binnenkwamen.

En in die psalm is daar dan dat prachtige beeld van de vogels. De vogel vindt een huis. Er staat Zippoer. Die naam kennen we wel, want de vrouw van Mozes heette Zippora en dat betekent ‘vogeltje'. Zippoer (of Tsapoer) is een kleine vogel, niet noodzakelijk een mus. In ieder geval zijn er vogeltjes op en rondom de tempel, het huis van God. Ze voelen zich er thuis en pikken een graantje mee van de eredienst. De zwaluw wordt speciaal genoemd (deroor). De tempel in de tijd van Salomo was dertig el hoog, zo ongeveer vijftien meter. Bij de ingang stonden twee zuilen van 18 el (zo'n 9 a 10 meter). Die heetten Jachin en Boaz. Ongetwijfeld hebben de zwaluwen randjes of daklijsten gevonden waaronder zij hun nesten konden bouwen. Daar hebben ze hun jongen neergelegd, hoog en droog en buiten het bereik van grijpgrage handen. Ze hebben zonder het zelf te weten een plek gevonden veilig bij God.

Waarom zijn die Korachieten en pelgrims zo enthousiast over het huis van God. Ze willen er thuis zijn zoals de vogeltjes en er veiligheid zoeken zoals de zwaluwen. Maar waarom? Het vierde vers geeft dat wellicht nog het beste weer. Die uitroep: "Uw altaren, Here der heerscharen, mijn Koning en God!" De nieuwe bijbelvertaling (NBV) zegt dat de zwaluw haar jongen neerlegt "bij uw altaren." De NGB heeft het bij een uitroep gelaten. Het woordje bij staat er namelijk niet. Er staat een ander voorvoegsel.[1] De uitroep "Uw altaren" is veel mooier. De altaren van God zijn voor de schrijver-dichter een bron van grote vreugde.

Het staat er in het meervoud: uw altaren. Dat kunnen er twee geweest zijn: het brandofferaltaar in de voorhof, waarop verzoening gedaan werd over de zonden en het reukofferaltaar in het heilige, waarop wierook gebrand werd als de priester zijn werk deed als voorbidder voor het volk. Dat vervult de oudtestamentische gelovige met blijdschap - dat God niet een verre vreemde God is, maar dat je bij Hem mag komen in het gebed... en dat Hij bereid is om te vergeven. Wie zichzelf onmogelijk gemaakt heeft voor God en anderen, roept niet tevergeefs tot God en mag opnieuw beginnen - tenminste, als er berouw is en een nieuw goed voornemen.

Dit alles heeft zijn vervulling gevonden in Jezus Christus. De offersymboliek van het Oude Testament heeft de vroege kerk (de nieuwtestamentische gemeente) op Christus overgebracht. Golgotha werd het altaar en Christus het Lam. Er worden geen dieren meer geslacht en geofferd, want we weten door Christus dat God een verzoenend God is (II Kor. 5). Er staat ook geen priester meer in het heilige bij het reukofferaltaar. Christus is onze voorbidder en door hem mogen we vrij tot God gaan. De oudtestamentische gelovige riep uit "uw altaren, Here God." De nieuwtestamentische gelovige roept uit: "Christus, mijn Heer."

Wat is het hoogste geluk? Als ik zo om me heen kijk, dan zie ik van alles. Veel geld? De staatsloterij winnen? Alles kunnen doen waar je zin in hebt? Carrière maken? Een bekende Nederlander zijn? Macht hebben over anderen? De bijbel leert ons wat anders. Het hoogste geluk is veiligheid en geborgenheid vinden bij God zoals de zwaluw in zijn nest en te mogen weten dat je door God aanvaard wordt ondanks je schuld en je onvolmaaktheid. Amen.

[1] Voor de Hebreeuws-lezers: het woordje ‘et' (nota objecti)